

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RADULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul poștal

S U M A R .

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Ioan Baboi cu Stana I. Cioroeba.*

Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III: Regia Monopolurilor Statului cu I. I. Bănică.

Curtea de apel din București, secțiunea IV: Marin Dumitru, viz Trandafir, cu Ministerul public.

Curtea de apel din Craiova, secțiunea II: I. Fuchs cu Dimitrie C. Ianca.

Tribunalul județului Constanța: Despina Const. Pelicuda cu Sterie D. Chițu. — Observație de d-l D. Alexandresco.

BIBLIOGRAFIE.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNEA I.

Audiența dela 30 Ianuarie 1909

Președinta d-lui Sc. Ferechide, prim-președinte

Ioan Baboi cu Stana I. Cioroeba

PĂMÂNT RURAL.— SCHIMB.— CONDIȚIUNI.— INEXISTENȚA LOR LA DATA SCHIMBULUI.— ANULARE.— ART. 132 DIN CONSTITUȚIE.
PĂMÂNT RURAL.— SCHIMB.— INEGALITATEA SCHIMBULUI.— PROBĂ.— INGINERI.— OPERAȚIUNI DE PARCELARE.— DACĂ POATE ÎNLOCUI EXPERTIZA.

PĂMÂNT RURAL.— SCHIMB.— INEGALITATE.— EXPERTIZĂ.— DACĂ POATE FI ADMISĂ DUPĂ MAI MULȚI ANI DELA FACEREA SCHIMBULUI.

1° Condițiunile cerute de legiuitor, prin art. 132 din Constituție, pentru validitatea schimbului de pământuri rurale între săteni, adică să fie de aceeași întindere și de aceeași calitate, trebuiesc să existe în momentul când schimbul s'a efectuat, iar lipsa lor la acea epocă atrage nulitatea actului, ca făcut în fraudă legeri, și prin urmare părțile sunt în drept a dovedi, prin toate mijloacele admise de lege, că una sau ambele condițiuni cerute de lege nu erau îndeplinite.

Prin urmare, când o parte cere a dovedi prin expertiză că pământul ce i s'a dat în schimb eră de o calitate inferioară, instanțele de fond nu pot respinge o atare probă ca inadmisibilă, fără a comite un exces de putere.

2° Operațiunile de parcelare ale inginerilor Statului, nefiind ordonate de justiție, nici făcute după citarea părților, aprecierile lor asupra calității loturilor, nu pot constitui o probă pe care s'ar putea baza instanțele judecătorești pentru a respinge ca inutilă o expertiză locală, cu formele legale, ce s'ar cere de săteni într'un litigiu viitor, mai ales atunci când aprecierile inginerului parcelator ar fi contestate și partea ar cere să dovedească contrariul.

3° Dificultatea de a se face o expertiză asupra calității unui pământ, după mai mulți ani dela efectuarea schimbului, nu este un motiv legal care să autorize instanțele de fond să respingă o asemenea probă ca inutilă.

No. 53. — Casată, în urma recursului făcut de Ioan Baboi, sentința tribunalului Vâlcea, cu No. 291 din 1907, dată în proces cu Stana Ion Cioroeba.

S'au ascultat: d-l avocat A. Iorgulescu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Octav Sorescu, în combatere; d-l procuror P. Sadoveanu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«S'a violat art. 132 din Constituție, s'a comis exces de putere și mi s'a violat dreptul de apărare.

«In alin. IV al art. 132 din Constituție, se prevede că schimburile de pământuri se pot face, însă cu condiție ca ambele loturi să fie de aceeași întindere și calitate.

«Subsemnatul recurent, atât la prima instanță, cât și în apel la tribunal, am cerut o expertiză locală pentru a dovedi că condițiunea din sus citatul text de lege nu este îndeplinită. Tribunalul respingându-mi cererea de expertiză, mi-a violat dreptul de apă-

rare, căci prin exces de putere mi s'a refuzat admiterea unei probe legale.

«In adevăr, singura mea probă în acest proces era expertiza locală, și admiterea ei nu putea fi facultativă pentru judecătorii de fapt, căci atunci ar fi să fiu lipsit într'un mod abuziv de singura probă ce aveam, mai ales că această probă era asupra unor puncte esențiale în cauză».

Având în vedere că din sentința tribunalului de Vâlcea No. 291 din 1907, atacată cu recurs, se constată că, în anul 1901, între recurentul Ivan Baboi, și defunctul Ion Stanciu Ciorobea, autorul minorilor reprezentați prin intimata Stana I. St. Ciorobea, ca tutoare legală, a intervenit un act prin care cel 1-iu schimbă lotul său de 5 hectare din moșia Statului Roman cu un alt lot al celui de al II-lea din moșia Vaideeni ;

Că în urmă în 1907, recurentul a cerut judecătoriei ocolului Horezu, anularea acestui act pe motiv că pământul ce i s'a dat în schimb nu era de aceeași calitate, ca al său, cum prescrie art. 132 din Constituție ;

Că, atât înaintea primei instanțe, cât și înaintea tribunalului, ca instanță de apel, recurentul a cerut o expertiză locală spre a dovedi calitatea inferioară a terenului ;

Că, judecătorul de ocol respinge această probă ca inadmisibilă, iar tribunalul ca inutilă, bazându-se pe aceleași motive, pe care le adoptă în totul și, în fond, ambele instanțe găsesec acțiunea nedovedită ;

Considerând că art. 132 din Constituție nu permite schimbul de pământuri rurale între săteni, decât atunci când ele vor fi de aceeași întindere și de aceeași calitate ;

Că aceste condițiuni sunt cerute de legiuitor pentru validitatea schimbului și ele trebuie să existe în momentul când schimbul s'a efectuat ; că lipsa lor la acea epocă atrage nulitatea actului ca făcut în fraudă legii, și părțile sunt în drept a dovedi prin toate probele admise de lege, că una sau amândouă condițiunile de mai sus nu erau îndeplinite ;

Că prin urmare, când o parte cere a dovedi prin expertiză, care este o probă legală, că pământul ce i s'a dat în schimb era de o calitate inferioară, instanțele de fond nu pot respinge o asemenea probă ca inadmisibilă ; că, este adevărat că ele sunt în drept a o respinge ca inutilă în cauză, însă în acest caz sunt datoare să și motiveze hotărârea lor în această privință, și motivele trebuiesc să fie fondate în fapt și în drept ;

Având în vedere că, în speță, spre a respinge ca inadmisibilă și inutilă expertiza cerută de recurent asupra calității terenurilor, ambele instanțe de fond se bazează pe următoarele două motive : 1) că din certificatele primăriilor Roman și Vaideeni, No. 166 și 239 din 1906, rezultă că pământul ce s'a dat în schimb părâtului a fost calificat de inginerul parcelator de mai proastă calitate decât acela se s'a primit de reclamant ; 2) că calitatea ce a avut pământul în momentul schimbului nu se mai poate constata astăzi în mod exact, după trecerea unui timp de 5 ani dela efectuarea schimbului ;

Considerând, însă, că operațiunile de parcelare ale inginerilor Statului nefiind ordonate de justiție, nici făcute după citarea părților, aprecierile lor asupra calității loturilor, nu pot constitui o probă pe care s'ar putea baza instanțele judecătorești, pentru a respinge ca inutilă o expertiză locală cu formele legale ce s'ar cere de săteni într'un litigiu viitor, mai ales atunci când aprecierile inginerului parcelator ar fi contestate și partea ar cere să dovedească contrariu, cum este în cazul de față ;

Considerând, de asemenea, că dificultatea de a se face o expertiză asupra calității unui pământ, după mai mulți ani dela efectuarea schimbului, nu este un motiv legal care să autorize instanțele de fond să respingă o asemenea probă ca inutilă ; că instanțele de judecată, când se cere o asemenea probă permisă de lege, trebuie mai întâi să o admită dacă o găsește pertinentă și concludentă în cauză, și în urmă să aprecieze puterea ei probantă, fără să se preocupe mai dinainte de dificultățile cu totul eventuale și nesigure ce s'ar putea ivi cu ocaziunea efectuării unei asemenea expertize tardive și de rezultatele ce s'ar putea obține ;

Că, așa fiind, când tribunalul prin sentința atacată, respinge expertiza locală cerută de recurent, care era singura probă în dovedirea acțiunii sale în anularea schimbului, bazându-se pe motivele de mai sus, care și le-a însușit, și care nu sunt fondate nici în drept, nici în fapt, comite un exces de putere și violează dreptul de apărare al recurentului, și ca atare recursul urmează a se admite.

Pentru aceste motive, casează.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 23 Iunie 1908

Președința d-lui G. P. Petrescu, președinte

Regia Monopolurilor Statului cu I. I. Bănică

CONTRABANDĂ. — PARTE CIVILĂ. — DREPT DE OPOZIȚIE ȘI APEL. — ART. 88 ALIN. III DIN LEGEA MONOPOLURILOR TUTUNURILOR. — ART. 183, 195 ȘI 197 PR. PENALĂ.

1° Potrivit art. 88 alin. III din legea Monopolurilor tutunurilor, în procesele de contrabandă, tribunalul, ca instanță de apel, este dator să judece după formele ordinare în materie corecțională.

2° Din combinațiunea art. 183, 195 și 197 pr. penală, rezultă că partea civilă având dreptul să facă apel contra sentințelor date în materie corecțională, implicit are și pe acela de a face opoziție, de oarece legea nu cuprinde nici o dispozițiune care să-i refuze acest drept.

No. 188. — Casată, în urma recursului făcut de Regia Monopolului Tutunurilor, sentința tribunalului Buzău, cu No. 1397 din 1907, dată în proces cu Ion I. Bănică

S'au ascultat : d-l avocat G. Mandy, în desvoltarea motivelor de casare ; intimatul, în combateri ; d-l procuror general C. Oeconomu, în concluziuni.

Curtea, deliberând :

Asupra motivului de casare invocat :

«Nemotivare și greșită interpretare a art. 88 legea Monop. Tutunurilor.

«Tribunalul Buzău respinge ca inadmisibilă opoziția făcută de Regie contra hotărârii No. 90 din 1908, pe motiv că hotărârea atacată nu acordase dreptul de opoziție, ci numai cel de recurs pentru inculpat. Un asemenea procedeu se numește în drept «o petițiune de principiu», e lipsit de orice motivare juridică, și contrariul principiului de drept care dispune că opoziția e acordată de lege, iar nu de magistrați.

«În drept, după art. 88 legea Monop. Tutunurilor, procesele de contrabandă la legea Monop. Tutunurilor, se judecă după normele menționate, și jurisprudența este unanimă să acorde, după dreptul comun, și reclamantului opoziția, cu toate că codul penal nu o dă, în mod expres decât numai inculpatului».

Având în vedere sentința No. 1397 din 1907, a tribunalului Buzău, ce este supusă recursului ;

Având în vedere că din această sentință se constată că Direcțiunea generală a regiei monopolului Statului a făcut opozițiune contra sentinței acelu tribunal No. 90 din 1908, prin care, în lipsa regiei, s'a admis în parte apelul făcut de I. I. Bănică, contra procesului-verbal de contravențiune cu data de 6 Aprilie 1906, No. 293 dresat de agenții regiei monopolului tutunurilor ;

Că tribunalul de Buzău a respins ca inadmisibilă această opoziție, pe motiv că regia nu are acest drept ;

Având în vedere art. 88 din legea monopolului tutunurilor, și art. 183, 195 și 197 din pr. penală ;

Considerând că, conform dispozițiilor art. 88 al. 3 din legea monopolului tutunurilor, tribunalul, ca instanță apelativă, este dator să judece după formele ordinare în materie corecțională ;

Considerând că, din combinația art. 183, 195 și 197 din pr. penală, rezultă că, partea civilă, având dreptul să facă apel contra sentințelor date în materie corecțională, implicit are și pe acela de a face opoziție, de oarece legea nu coprinde nici o dispozițiune care să îi refuze acest drept ;

Că dacă art. 183 vorbește numai de opoziția inculpatului, aceasta o face în opunere cu opoziția Ministerului public, care, fiind reputat totdeauna prezinte, nu avea nevoie să i se recunoască un drept inutil de opoziție ;

Că această regulă, nu se aplică însă și părții civile, căci, aceasta, poate lipsi tot așa de bine ca și inculpatul și deci și dânsa trebuie să aibă aceleași mijloace de a ataca sentințele date în lipsă, ca și apelantul care a lipsit dela prima înfățișare ;

Că, așa fiind, tribunalul a violat art. 88 alin. 4 din legea monopolurilor tutunurilor, combinat cu art. 183 proced. penală și a violat principiul de drept în această materie.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 8 Maiu 1909

Președinta d-lui Em. Anastasiu, președinte

Marin Dumitru, zis Trandafir, cu Ministerul public

ACT DE PROCEDURĂ. — AFACERI PENALE. — NOTIFICARE. — AGENT ÎNSĂRCINAT. — ÎNDATORIREA LUI CÂND PARTEA LIPSEȘTE. — ACEEAȘ PROCEDURĂ ȘI PENTRU PARTEA CARE ȘI-A SCHIMBAT DOMICILIUL. — ART. 74 PR. CIVILĂ.

1° Notificarea actelor de procedură în afacerile penale, se face după prescripțiunile art. 74 din procedura civilă, întrucât legea penală nu arată cum are a se face predarea citațiilor și a copiilor după hotărâri.

2° Agentul însărcinat cu notificarea unui act de procedură, care, potrivit art. 74 proc. civilă, este obligat în special ca atunci când partea lipsește dela domiciliu, să constate că s'a adresat la persoanele specificate în acest text de lege, are aceeaș îndatorire de a procedea și în cazul când partea și-a schimbat domiciliul, întrucât legea nu distinge și întrucât, chiar într'un atare caz, nu este exclusă posibilitatea ca partea să aibă rude și uneori chiar servitori la vechiul domiciliu, cari să-l poată încunoștința de notificarea actelor de procedură.

No. 2. — Marin Dumitru zis Trandafir, a făcut apel contra sentinței tribunalului Ilfov, secția II, cu No. 633 din 1909.

S'au ascultat: apelantul și d-l procuror Al. Nicolau, în concluziuni.

Curtea,

Asupra apelului făcut de condamnatul Marin Dumitru, zis Trandafir, în contra sentinței corecționale a tribunalului Ilfov, secția II, No. 633 din 1909 :

Având în vedere că, prin această sentință, s'a respins ca nefondată contestația făcută de numitul condamnat în contra executării sentinței acelu tribunal, No. 124 din 1908 ;

Având în vedere că sentința executată a fost pronunțată în lipsa condamnatului ;

Că, agentul însărcinat cu comunicarea sentinței, transportându-se la domiciliul condamnatului și constatând că el nu mai locuiește acolo, a afișat copia sentinței la acel domiciliu ;

Având în vedere că notificarea orăru act de procedură în afacerile penale, se face așa cum prescrie art. 74 pr. civilă, întrucât legea penală nu arată cum trebuie să se facă predarea citațiilor și a copiilor după hotărâri ;

Că, conform acestui text de lege, agentul însărcinat cu notificarea unui act de procedură, este în special obligat ca în totdeauna când partea lipsește dela domiciliu, să constate că s'a adresat la persoanele specificate în acest articol ;

Că, tot astfel, agentul are a procedea și în cazul când partea și-ar fi schimbat domiciliul, întrucât legea nu distinge și întrucât, chiar într'un atare caz, nu este exclusă

posibilitatea ca partea să aibă totuș rude și uneori servitori la vechiul domiciliu, cari să o poată încunoștiința de notificarea actelor de procedură;

Având în vedere că, din procesul-verbal de comunicarea sentinței ce se execută, rezultă că formalitățile și gradațiunea prescise de art. 74 pr. civilă, n'au fost observate de agentul însărcinat cu acest act de procedură, care s'a mărginit numai să afișeze copia de comunicare;

Că, prin urmare, comunicarea făcută în asemenea condițiuni este nulă, în virtutea art. 76 pr. civilă;

Că, în consecință, urmează a se admite contestația condamnatului, a se infirmă mandatul de executare emis în executarea sentinței menționate, întrucât nu eră rămasă definitivă, și a dispune să se comunice din nou inculpatului copie după acea sentință, spre a uză de căile ordinare de atac.

Pentru aceste motive, admite apelul.

Semnați : Em. Anastasiu, G. Raicoviceanu, D. G. Maxim,
St. Urlișteanu.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA SECȚIUNEA II

Audiența dela 17 Iunie 1906

Președinta d-lui C. Vălimărescu, președinte

I. Fuchs cu Dimitrie C. Iarca

TIMBRU ȘI ÎNREGISTRARE. — ACTE CARE NU AU FOST SCRISE PE TIMBRU LEGAL ÎN MOMENTUL CONFECTIONĂRII LOR. — DACĂ SUNT NULE. — PLATA TAXEI ȘI A AMENDEL. — PRESCRIPTIUNE. — ART. 50 ȘI 91 LEGEA TIMBRULUI DIN 1900.

TABLOU DE DISTRIBUȚIE. — CONDIȚIUNI DE VALIDITATE. — ART. 451 PR. CIVILĂ. — TRIBUNAL. — GREFIER. — ATRIBUȚIUNI. — ART. 46 LEGEA DE ORGANIZARE JUDECĂTOREASCĂ.

1° Prin art. 50 din legea timbrului și înregistrării dela 1900, se dispune că actele cari nu au fost scrise pe timbrul legal în momentul confecționării lor, nu sunt nule, ci rămân valabile, fiind datoare părțile să plătească timbrul și amenda. O asemenea centravențiune e însă prescriptibilă prin trecere de trei ani dela comiterea ei, potrivit art. 91 alin. V din aceeaș lege.

2° Pentru ca un tablou de distribuție să fie considerat ca atare în înțeles legal, trebuie să fie făcut de tribunal, după cum prescrie art. 451 din proc. civilă. Prin tribunal nu se poate înțelege niciodată grafierul singur, ci complectul judecătorilor tribunalului sau judecătorul delegat, asistat unul sau altul de grefier, de oarece grefierul, după art. 46 din legea de organizare judecătorească, nu are atribuțiuni decât de a contrasemnă actele făcute de tribunal sau de judecător.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de I. Fuchs contra jurnalului tribunalului Ilfov secția de notariat, cu No. 5668 din 12 Maiu 1903, apel trimis în judecata acestei Curți, prin deciziunea Inaltei Curți de casație și justiție secția II, cu No. 401 din 1 Noembrie 1905;

Având în vedere că, prin jurnalul apelat, tribunalul a respins cererea făcută de I. Fuchs și alți creditorii ai decedatului colonel V. Obedeanu, de a li se liberă sumele de bani cu care au fost trecuți în tabloul de distribuție, încheiat de grefierul tribunalului, cu data de 11 Noembrie 1902;

Având în vedere că, după cererea apelantului I. Fuchs, tribunalul Ilfov secția de notariat a cerut tribunalului Ilfov secția I a-i trimite recipisa Casei de depuneri cu No. 36111, în valoare de 28.403 lei 25 bani, și tot după stăruința numitului Fuchs, grefierul tribunalului de notariat a întocmit tabloul de distribuție a sumei din această recipisă, între creditorii arătați prin adresa tribunalului secția I cu No. 42163 din 27 Septembrie 1902, cu care s'a înaintat recipisa;

Având în vedere că, cu mult înainte de 11 Noembrie 1902, data formării acestui tablou la secția de notariat, tribunalul Ilfov secția I fusese sezișat de cererile mai multor creditorii ai colonelului V. Obedeanu, de a li se distribuie suma de 34.268 lei, cuvenită acestuia și coprinsă în recipisa Casei de depuneri No. 3170 care mai în urmă a fost transformată în recipisa No. 36111, și aceea secție nu numai că întocmise tabloul de distribuție, dar asupra contestațiilor ce se ridicaseră contra aceluși tablou, dedese sentința No. 538 din 1896, care s'a atacat cu apel; și în acel tablou, precum și în judecata ce s'a urmat asupra contestațiilor la acel tablou, a figurat I. Fuchs și creditorii cuprinși în tabloul grefierului secției de notariat, dar pe lângă ei au mai figurat și Dimitrie C. Iarca, colonel G. Serghescu, Caliopei Seinescu și alții, anume arătați în adresa tribunalului Ilfov secția I cu No. 55053 din 1902, precum și în adresa Creditului funciar rural No 1145 din 1889, adresată tribunalului Romanați, și în care se explică lămurit că suma de lei 12.337 bani 50, cuvenită maiorului Al. Armășescu, cu ale cărui drepturi se prezintă Dim. C. Iarca, a fost declarată poprită de portărel, prin procesul-verbal din 18 Februarie 1886, în baza actului de cesiune autentificat de tribunalul Romanați la No. 799 din 1883, investit cu formula executorie, prin care act colonelul Obedeanu a cedat lui Armășescu această sumă tocmai din suma de bani despre care e vorba;

Având în vedere că tribunalul Ilfov secția de notariat, mai înainte de a apucă să închee jurnalul de confirmarea tabloului întocmit de grefier, a primit două întâmpinări, una dată de Dimitrie C. Iarca, prin petiția înregistrată la No. 47419 din 17 Decembrie 1902, și alta de colonel G. Serghescu și Caliopei Seinescu, prin petiția înregistrată

la No. 7747 din 25 Februarie 1903, prin care aceste persoane li fac cunoscut să nu distribue banii în modul prevăzut în acel tablou, fiindcă și dânșii sunt creditorii popritori, și afacerea eră pendinte înaintea tribunalului secția I, cu mult înaintea acelei epoci; iar dacă afacerea a fost adusă înaintea acelei secții de notariat, aceasta s'a făcut în contra legeri și prin manopere frauduloase, așa după cum se susține azi în instanța de procuratorului lui Dim. C. Iarca;

Având în vedere că, față cu aceste întâmpinări, tribunalul constatând toate faptele expuse mai sus, prin jurnalul apelat nu a confirmat tabloul, și a respins cererile lui I. Fuchs, și a celorlalți de a le liberă banii;

Considerând că apelantul Fuchs susține, în prim rând, că intimatul Iarca, cu care se judecă astăzi, nu și-a scris întâmpinarea sau contestația pe hârtie timbrată, și în consecință ea e nulă și nu poate fi ținută în seamă;

Considerând că art. 50 din legea timbrului din 1900, în vigoare la 1902, dispune că actele care nu au fost scrise pe timbru legal în momentul confecționării lor, nu sunt nule, ci rămân valabile, fiind datoare părțile să plătească timbrul și amenda, iar art. 91 alin. 5 dispune că contravenția în materie de timbru și înregistrare se prescrie prin trecere de trei ani dela comiterea contravenției;

Considerând că, în speță, fiind trecuți mai mult de trei ani nu numai dela 17 Decembrie 1902, data petiției lui Iarca, dar chiar dela 12 Maiu 1903, data jurnalului apelat, care a ținut în seamă zisa petiție, astăzi nu mai poate fi vorba de aplicarea legeri timbrului;

Considerând încă, din alt punct de vedere, că acea petiție se poate considera și numai ca o atragere de atenție a tribunalului asupra erorii în care voia să-l inducă Fuchs, și în așa caz, timbrul de 30 bani ce i s-a aplicat a fost suficient, fiindcă tribunalul având a se pronunța printr'o încheere în camera de consiliu asupra confirmării sau neconfirmării tabloului făcut de grefier, el avea dreptul, după art. 104 din procedura civilă, să ceară dela oricine lămuriri, ceea ce a și făcut, luând lămuriri atât dela Iarca, cât și dela tribunalul secția I, și Iarca figurând pe această cale grațioasă la prima instanță, ca parte interesată în afacere, este evident că a putut și poate să ia concluzii și înaintea instanței de apel;

Considerând că tabloul despre care e vorba a fost făcut și semnat numai de ajutorul de grefă M. Iosefachi; că un asemenea tablou ca să poată purta numele de tablou în înțeles legal, trebuie să fie făcut de tribunal, după cum prescrie art. 451 din pr. civilă;

Că, prin tribunal nu se poate înțelege nici odată grefierul singur, ci complectul judecătorilor tribunalului, sau judecătorul delegat de tribunal, asistat unul sau altul de grefier, de oarece grefierul, după art. 46 al legeri organizării judecătorești, nu are atribuțiuni decât de a contra-

semnă actele făcute de tribunal sau de judecător, iar nu de a le face el singur;

Că, în așa caz, tribunalul a putut chiar din oficiu să nu-și apropie și să nu confirme acel zis tablou, care nu întrunește însușirile legale, și a cărui comunicare nu a putut să producă nici o decădere de drepturi pentru nimeni;

Considerând că, în ipoteza când acel tablou ar fi considerat ca întrunind condițiile legale, totuși nu se poate zice că el a rămas definitiv și în privința lui Dim. C. Iarca, și că acesta nu a putut să-l atace prin contestație sau intervenție, de oarece mai întâi lui nu i s'a comunicat, și în consecință atât la 17 Decembrie 1902, cât și astăzi a fost și este în termen să-l atace, lui nefiindu-i aplicabil art. 452, care prevede că tabloul rămâne definitiv în privința creditorilor cărora li s'a comunicat și care n'au făcut opuneri în termen de opt zile dela comunicare, dar, afară de aceasta, în speță n'a putut fi vorba de aplicarea art. 451 și 452 din pr. civilă și din cauză că n'a fost vorba de o sumă de bani prinsă din vânzarea de lucruri mișcătoare, ci a fost vorba de aplicarea art. 461 și următorii din procedura civilă, fiindcă eră vorba de acte de cesiune și de mai multe popriri efectuate asupra unei sumi de bani consemnate de Creditul funciar rural, și care reprezintă valoarea unei ipotece imobiliare, a cărei radiere s'a cerut de Credit, și conform art. 461, 462, 463 și 464 din procedura civilă, toate popririle trebuiau întrunite la un loc și judecate prin o singură hotărâre, ceea ce și făcuse cu mult înainte, adică în anul 1896, tribunalul Ilfov secția I care pronunțase în cauză sentința No. 538;

Considerând că apelantul Fuchs, lucrând în contra tuturor acestor texte de lege, a întrebunțat și manopere frauduloase spre a induce în eroare tribunalul de notariat, ca să-l facă să-i libereze banii pe furiș și cu călcarea drepturilor dobândite de alții creditorii popritori, manopere care rezultă în mod manifest din faptul că el a cerut tribunalului de notariat să se aducă dela tribunalul secția I recipisa în chestiune, el a cerut să se facă tabloul de creditorii, când știă că secția I făcuse un asemenea tablou, el a stărut ca secția I să dea un tablou de sarcini popritoare incomplect, el a cerut să se treacă în tablou numai o parte din creditorii, când știă că mai sunt și alții care-l concureau și-l făceau să nu mai ia nimic, el a susținut înaintea justiției că suma de distribuit trecută în tabloul de la notariat nu este aceeași care e trecută și în tabloul dela secția I, când știă bine că e aceeași, și odată dovedite aceste manopere, ele nu-i pot folosi, și justiția nu le poate consfinți;

Considerând că în privința cuvintelor strecurate în concluziunile scrise, date acestei Curți de avocatul lui Fuchs, că lui Iarca i s-au cedat drepturile cu care se prezintă un Ion Armășescu, iar nu maiorul Armășescu, aceste cuvinte nu pot fi ținute în seamă, pentru că ele

n'au fost pronunțate nici oral nici în scris înainte de închiderea debaterilor, ci după închiderea debaterilor, și Iarca n'a avut posibilitatea să răspundă asupra acestei chestiuni;

Considerând că, în ce privește cheltuelile de judecată cerute de intimatul D. C. Iarca, Curtea, apreciind, acordă suma de 100 lei, plus taxele de executare.

Pentru aceste motive, reeactate de d-l consilier I. Sinescu, în majoritate, respinge apelul.

Semnați: C. Vălimărescu, C. A. Mitescu, I. Sinescu.

Opiniune

Noi mai jos subsemnați consilleri V. Roman și M. Măinescu;

Asupra apelului făcut de I. Fuchs contra jurnalului cu No. 5668 din 12 Maiu 1903, al tribunalului Ilfov secțiunea de notariat;

Având în vedere concluziunile părților și ale Ministerului public.

Având în vedere că faptele în această cauză sunt astfel precum se găsesc consemnate în jurnalul apelat și sunt expuse de majoritatea acestei Curți;

Având în vedere că la Curtea de apel din București s'au citat, ca contradictori în apelul lui Fuchs, ca și cum nu ar fi fost vorba de un apel contra încheerii dată pe cale grațioasă, toți creditorii care împreună cu dânsul ceruseră prin petiția care a dat loc la pronunțarea încheerii apelate, distribuirea banilor conform tabloului rămas definitiv, aceia adică care aveau același interes ca și dânsul, dar nu făcuseră apel și moștenitorii debitorului urmărit; că în același mod s-a urmat citarea atât la Inalta Curte de casație cât și din naintea Curți de apel din Craiova, că aceasta a mai dispus din oficiu la o precedentă înfățișare, ca o consecință a ideii admisă de Curtea din București și de Inalta Curte de casație, și pentru motivul că jurnalul apelat fusese determinat de o petiție a altor creditorii neînscrisi în tabloul anulat, a se cită și acești creditorii, spre a se discuta apelul pe cale conțioasă față și de ei, transformându-se cu modul acesta la a doua instanță în contencios ceea ce eră grațios la tribunal;

Considerând că ori cum ar fi, în această privință cată a se examină dacă apelul lui Fuchs este sau nu fondat;

Considerând că art. 452 pr. civilă, prevede că dacă în termen de opt zile dela comunicarea tabloului de distribuire prețului în persoana datornicului și creditorilor urmăritori și oponenti nu s'a făcut nici o contestație în contra aceluia tablou, tribunalul va împărți prețul; că în speță rezultă din debateri și din sentința tribunalului apelată că tabloul încheiat de secția de notariat la 11 Noembrie 1902, și a cărui executare a cerut-o apelantul a rămas definitiv prin expirarea termenului de opt zile fără vreo opunere;

Considerând că pentru a se înlătură efectul acestui

tablou, care e împărțirea banilor, se invoacă trei motive: 1° acela pe care se întemeiază tribunalul, că adică în tablou nu sunt trecuți toți creditorii existenți ai debitorului urmărit; 2° formarea unui alt tablou nerămas definitiv de secția I a trbunalului Ilfov în care figurase I. Fuchs și prin care se distribuise între altele și suma din recipisa No. 3170, din care derivă recipisa No. 36111 asupra căreia s'a format al doilea tablou la secția de notariat; 3° reaua credință a apelantului care nu trebuie a se consfinți de instanțele judecătorești;

Considerând că rezultă din art. 450 pr. civilă, că primul motiv e neîntemeiat, de oarece banii proveniți din vânzarea mobilelor urmărite și acei găsiți la datornic (art. 454), nu se împart între toți creditorii debitorului, dar numai între cei ce au urmărit și cei ce s'au ȃpus la distribuire, adică s'au făcut cunoscuți; că cei cari au fost omiși de tribunalul de notariat, departe de a se prezenta dinaintea lui spre a înfățișă titlurile lor, cum prescrie legea, și n'a făcut nici măcar vreo cerere de a fi trecuți în tablou; că înfățișarea la o altă secție nu poate echivală cu înfățișarea la secția unde s'a făcut cel de al doilea tablou rămas definitiv; că chiar de ar fi echivalentă, ceea ce nu s'a susținut, tribunalul n'ar putea dispune înscrierea în tablou a unui creditor arătat și omis de el decât în urma singurei căi de reformare indicată de lege (art. 452), contestațiunea făcută de acel creditor, înainte de distribuire, pe motiv că nu i s'a comunicat tabloul conform art. 452, și că deci el nu e definitiv față de dânsul, contestațiune ce nu există, simpla petițiune ce s'a dat de unii creditorii neînscrisi pentru a aduce la cunoștința tribunalului omisiunea lor, a lor care fuseseră înscriși în tabloul dela secția I, neputând constitui o atare contestațiune, și nefiind nici privită ca atare de tribunal, care a anulat tabloul din oficiu;

Considerând că nici al doilea motiv nu e fondat; că, în adevăr, tabloul constitue, cu toate că părțile nu se citează, o adevărată hotărâre, căci în materie mobilă el e format de tribunal (art. 451) și acea hătărâre trebuie privită ca dată pe cale conțioasă, pe câtă vreme ea poate aveă puterea lucrului judecat; că deci dacă din două tablouri făcute la două diferite tribunale sau la două secțiuni ale aceluiași tribunal, numai unul e rămas definitiv, numai acela are a se execută, fără ca cel nerămas definitiv să poată exercită vreo influență asupra celuilalt, iar dacă ambele ar fi rămase definitive, anularea unuia din ele nu s'ar putea face, în afară de contestațiunea deja vorbită, decât regăsindu-se la revizuire pentru contrarietate conform art. 304 din pr. civilă, și aceasta cu condițiune ca să se fi împărțit aceeaș sumă și să fie tabloul format între aceleași părți; că în speță pe lângă că nu s'a făcut nici o cerere de revizuire, dar un singur tablou a fost rămas defintiv, dar data jurnalului apelat tocmai cel anulat;

Considerând că al treilea motiv are și mai puțină va-

loare juridică; că reaua credință nu e o cale de reformare a hotărârilor, sau mai exact nu constituie un caz de revizuire, afară de ipoteza când partea, în folosul căreia s'a pronunțat judecata, a reținut până la pronunțarea hotărârei acte doveditoare descoperite în urmă de cealaltă parte; că, în afară de aceasta, nici nu poate fi în speță rea credință din partea apelantului; că, în adevăr, el având un titlu executoriu, a urmărit pe debitorul său Vasile Obedeanu la secțiunea de notariat a tribunalului Ilfov, singura competente de a face urmărirea, și prin consecință și tablourile de distribuirea banilor între creditori, care nu se pot forma decât cu ocazia unei urmăriri; că, în consecință, acestei cereri de executare s'a cerut de secțiunea de notariat dela secțiunea I, recipisa urmărită și o enumerare a sarcinilor popritoare; că această din urmă secțiune n'a comunicat, din eroare, numele tuturilor creditorilor lui Vasile Obedeanu, astfel că, s'a format tabloul trecându-se în el numai creditorii comunicați; că, în toate aceste fapte, nu se poate vedea nici o rea credință din partea lui I. Fuchs, dar exercitarea unui drept conferit de lege; că de sigur, a urmărit formarea unui tablou mai avantajos lui, dar acest scop, precum și cunoștința altor creditori pe care nu i-a arătat la facerea noului tablou, nu-l poate constitui de rea credință, nefiind nici o manoperă dolosivă întrebuitată de el, scopul lui putând fi dejucat prin prezentarea tuturilor creditorilor sau trecerea numelor lor în adresa secțiunii I, și un creditor nefiind niciodată ținut a face cunoscuți pe ceilalți creditori ai aceluiaș debitor;

Considerând că, astfel fiind, cu violarea tuturilor principiilor de drept asupra materiei, a oprit executarea tabloului rămas definitiv.

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite apelul lui I. Fuchs, contra jurnalului cu No. 5678 din 12 Maiu 1903 al tribunalului Ilfov secțiunea de notariat și a se reforma acel jurnal, dându-se apelantului prin suszisa secțiune suma atribuită lui prin tabloul aceleasă secțiuni din 11 Noembrie 1902.

Semnați: M. Măinescu, B. Roman.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI CONSTANȚA

Audiența dela 19 Februarie 1909

Președinta d-lui Lazăr Munteanu, președinte

Despina Const. Pelicuda cu Sterie D. Chițu

IMOBIL DOTAL.— SCHIMBUL IMOBILULUI DOTAL AL FEMEII CU UN ALT IMOBIL AL BĂRBATULUI.— ADMISIBILITATE.— ART. 1254 CODUL CIVIL.

Femea poate, în timpul căsătoriei, să schimbe imobilul său dotal cu un alt imobil al bărbatului, îndeplinind condițiunile schimbului în genere, de oarece, după art. 1254 din codul civil, imobilul primit în schimb de către femeie devenind dotal și

inalienabil, se înlătură orice fraudă, fraudă care, din contra, este cu puțință decât este vorba de vânzări între soți (art. 1307 codul civil).

Tribunalul,

Asupra contestațiunei făcută de Despina Constantin Pelicuda, în contra urmăririi exercitată de Sterie D. Chițu, asupra imobilului din Constanța, strada Brutus No. 69;

Având în vedere că, după cum se constată din lucrări, Sterie D. Chițu, având a primi dela Constantin Pelicuda suma de 1450 lei, în baza cărței de judecată No. 610 din 22 Septembrie 1908, definitivă și investită cu formula executorie, a pus în executare menționata carte de judecată, prin scoaterea în vânzare a imobilului din Constanța, str. Brutus No. 69;

Având în vedere că Despina C. Pelicuda, făcând contestațiune, a cerut scoaterea de sub urmărire a imobilului, susținând că acel imobil este averea sa dotală, și că nu aparține soțului ei, debitorul C. Pelicuda;

Având în vedere că, după cum se constată din lucrări, prin actul dotal autentificat de acest tribunal și trecut în registrul foilor dotale la No. 15 din 3 Iulie 1896, la căsătoria contractată de contestatoarea cu debitorul, i s'a constituit ca dotă jumătate din casa cu locul ei, situată în Constanța, pe strada Mărei, iar prin actul autentificat și transcris de acest tribunal la No. 355 din 7 Martie 1908, pe baza încuviințării tribunalului, dată prin jurnalul No. 1581 din 27 Februarie 1908, soții Pelicuda au schimbat între ei imobilul dotal constituit contestatoarei, cu imobilul lui Constantin Pelicuda, situat tot în Constanța, str. Brutus No. 69, care a devenit fond dotal, și care face obiectul urmăririi și contestațiunei de față;

Considerând că, din cele ce preced, rezultă că contestatoarea a dovedit că imobilul urmărit e avere dotală a contestatoarei, iar nu a soțului ei, Constantin Pelicuda, debitorul creditorului urmăritor Sterie D. Chițu;

Considerând, de asemenea, că obiecțiunea creditorului urmăritor, că schimbul făcut între soți nu e valabil; că la schimb fiind aplicabile regulele dela vânzări, și cum după dispozițiunile art. 1307 codul civil, vânzările între soți nu se pot face, deci nici schimburile nu pot fi valabile, această obiecțiune nu e fondată, căci art. 1254 codul civil stabilește principiul general că imobilul dotal poate fi schimbat cu consimțământul femeii, și cu îndeplinirea condițiunilor ce anume sunt indicate prin acel articol, fără a distinge dacă e vorba de un schimb între soți, sau făcut cu terții persoane;

Considerând că, dacă prin art. 1307 din codul civil, se proibă vânzarea între soți, afară de cazurile excepționale exprimate prin acel articol, motivul care a determinat pe legiuitor de a creă această restricțiune, este că atari vânzări ascund fie o donațiune deghizată, fie o fraudă;

Că aceeaș rațiune nu există când e vorba de schimb, de oarece părțile își dau ceva în loc, și după art. 1254

codul civil, imobilul primit în schimb fiind dotat și inalienabil, se înlătură orice fraudă;

Că, schimbul dintre soții Pelicuda fiind făcut cu paza tuturor formelor prescrise de art. 1254 codul civil, sus citat, și întrucât s'a dovedit că imobilul urmărit de Sterie D. Chițu a intrat în proprietatea femeii, și încă cu mult înainte ca creditorul să aibă o creanță contra debitorului Constantin Pelicuda, contestațiunea este fondată și urmează a se admite.

Pentru aceste motive, admite contestațiunea, etc.

Semnați : Lazăr Munteanu, V. Marcovici.

Observație. — Sunt acum câteva luni, am publicat, în coloanele acestui ziar, două sentințe consecutive ale tribunalului Iași, secția III, prin care se decide că schimbul între soți este oprit în timpul căsătoriei. (Vezi *Dreptul* No. 72 și 83 din 1908).

Criticând rând pe rând aceste sentințe, și arătând că soluția dată de tribunal este inadmisibilă, ziceam cu această ocaziune, în *Dreptul* No. 83 din 1908, p. 683: «deși motivele tribunalului sunt de astădată, trebuie s'o recunoaștem, mai bine și mai clar expuse în sentința de față decât în cea precedentă, totuș nu sunt de natură a ne convinge, așa că ne vedem silit a păstră asupra acestei chestiuni ideile noastre ruginite, de cari cu greu ne putem desbără».

Ei bine, avem satisfacția de a vedeă astăzi că tribunalul din Constanța s'a însărcinat a ne da dreptate, și notați că apelul ce s'a făcut contra acestei sentințe a fost respins prin decizia Curței din Galați, secția II, No. 71 din 1909, care s'a mărginit a adopta pur și simplu excelențele motive date de tribunal. Avem, prin urmare, în favoarea opiniei noastre, și decizia Curței din Galați; și totuș tribunalul Iași nu se dă bătut; el persistă în ideea sa, inadmisibilă, încă odată, după noi ¹⁾. *Il n'est pire sourd que celui qui ne veut entendre.*

Nu vom reveni astăzi asupra acestei chestiuni, ci ne vom mărgini a trimite la tom. VIII al Comentariilor noastre, pg. 311 și 592, precum și la tom. IX, p. 7, text și nota 2, unde cetitorii vor găsi toate

1) Nu îndrăznim a zice că tribunalul dă o soluție greșită, fiindcă amicul nostru, d-l I. Tanovieanu, într'un interesant articol, publicat în *Cr. judiciar* No. 38 din 1909, p. 302, nota 11, ne-a dojenit pentru că, din fuga condeului, am atribuit o greșală Curței din Craiova, într'o chestiune controversată, în care nu împărtășeam părerea Curței.

elementele acestei controverse, precum și numeroasele autorități cari se pronunță în sensul părerii noastre.

D. ALEXANDRESCO

BIBLIOGRAFIE

De l'hypothèque sur soi-même considérée comme instrument de crédit, par Georges C. Stoicesco, docteur en droit de la Faculté de Paris, 1909.

În această lucrare, autorul arată mai întâiu importanța economică și socială a «creditului» și necesitatea de a găsi instrumente de credit mai perfecționate decât cele existente. Pentru aceasta se întrebă: cari sunt instrumentele cele mai bune de cari dispunem astăzi, și dacă ele corespund necesităților noastre. În capitolul II, arătând că cel mai bun mod de a obține creditul pentru proprietarii imobiliari, este ipoteca, arată evoluțiunea acesteia din dreptul roman și până astăzi. Arată apoi defectele capitale ale regimului ipotecar, probând că modul său de organizație împiedică nu numai pe proprietarii de a cumpăra imobile, din cauza dificultăților ce au ca prin acest instrument să obțină credit, dar încă cum că chiar împrumutătorilor de bani le este dificil de a-și angaja fondurile în astfel de condițiuni.

Acestea sunt cauzele pentru cari proprietatea imobiliară, atât rurală cât și urbană, tinde din ce în ce mai mult spre decadență, pe când favoarea acordată valorilor mobiliare sporește din ce în ce. În capitolele următoare, propune și studiază cu multă minuțiozitate un alt instrument de credit, creat, dar abandonat imediat de dreptul revoluționar francez (decret de messidor, an. III). Acest sistem este acela numit «de l'hypothèque sur soi-même».

Autorul arată apoi cum acest sistem ipotecar a fost reluat mai în urmă în dreptul german și introdus chiar în codul dela 1900; iar în codul elvețian, care se va pune în aplicație la 1912, se găsește tot astfel acelaș principiu. Aceste regime ipotecare, precum și alte câteva, inspirate tot din sistemul decretului din messidor, sunt analizate de către autor, arătându-se calitățile și defectele lor.

Vorbind de ipotecile volante, altă dată în vigoare în Moldova ¹⁾, autorul regretă că, din lipsă de sorginți, nu poate a se întinde mai mult asupra lor. În concluziune, autorul se arată partizan călduros al sistemului «de l'hypothèque sur soi-même», considerat ca instrument de credit, și propune un sistem mixt, bazat pe codul ipotecar din messidor an. III, cu diferite modificări, luate din legislațiunile străine sau propuse de d-sa.

Lucrarea este scrisă într'un stil clar și atrăgător, și suntem siguri că va face o excelentă impresiune în lumea noastră judiciară și economică.

Dreptul o recomandă cetitorilor săi.

V. A.

¹⁾ Vezi asupra acestor ipoteci, D. Alexandresco, *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, p. 465.